

Početna stranica > Sudski postupci > Građanski predmeti > Priznavanje i izvršenje sudske odluke > **Kako se može izvršiti sudska odluka?**
Kako se može izvršiti sudska odluka?

Litva

1 Što znači „ovrha“ u građanskim i trgovackim stvarima?

Izvršenje presude znači ispunjenje obveza koje su njome određene za stranke u postupku, tj. kad stranke provode radnje koje su utvrđene u presudi radi njezina izvršenja. Za neke presude nije potrebno posebno izvršenje: presude o priznavanju i privremenom ukidanju, izmjeni ili uspostavljanju pravnog odnosa. Presuda se može izvršiti na temelju dobre vjere stranaka, tj. bez izvršnih mjeru, ili prisilno. Ako osoba protiv koje je donesena presuda ne poštuje presudu u dobroj vjeri, vjerovnik koji traži donošenje presude može sudu podnijeti zahtjev za izdavanje naloga za izvršenje i dostaviti ga sudsakom izvršitelju. Sudski izvršitelji su osobe koje je odobrila država i koji, na zahtjev vjerovnika, mogu provesti izvršne mjeru radi izvršenja presude koja se ne izvršava u dobroj vjeri.

Izvršenje presuda uređeno je Dijelom VI. („Postupak izvršenja“) Zakona o parničnom postupku Republike Litve i Rješenjem br. 1R-352 ministra pravosuđa od 27. listopada 2005., kojim se odobrava uputa za izvršenje presuda („Uputa“). Posebna pravila kojima se uređuje izvršenje presuda mogu se utvrditi i u drugim pravnim aktima.

2 Koja su tijela nadležna za ovru?

Presude izvršavaju sudska izvršitelji.

3 Kada se može izdati ovršna isprava ili odluka?

3.1 Postupak

Ovlaštena osoba, tj. tužitelj ili zastupnik tužitelja, dostavlja sudsakom izvršitelju za izvršenje ovršnu ispravu izdanu na temelju presude. Ako ovršnu ispravu sudsakom izvršitelju dostavlja zastupnik tužitelja, zakonom je propisano da se prijenos prava na zastupnika mora utvrditi u punomoći koja je izdana i formalizirana u skladu sa zakonom, tj. punomoći koje dostavljaju fizičke osobe moraju biti ovjerene po javnom bilježniku, dok punomoći koju dostavlja zastupnik pravne osobe može odobriti relevantno tijelo te pravne osobe. Ako ovršnu ispravu sudsakom izvršitelju dostavi odvjetnik ili pomoćnik odvjetnika, odvjetnik ili pomoćnik odvjetnika mora sudsakom izvršitelju dostaviti i pisani ugovor sklopljen s klijentom ili drugi dokument u kojem su utvrđena njegova prava i obveze, uključujući njegovo područje primjene. Ovršne isprave za povrat dugovanog novca dostavljaju se sudsakim izvršiteljima putem Informacijskog sustava sudsakih izvršitelja u skladu s postupkom utvrđenim u Uputama: razmijerno svim sudsakim izvršiteljima na državnom području na kojem obavljaju svoje djelatnosti, uzimajući u obzir kategorije ovršnih isprava i iznose koje treba vratiti koji su utvrđeni u Uputi te osiguravajući da je nova ovršna isprava za povrat novca od istog dužnika dodijeljena sudsakom izvršitelju koji već izvršava povrat od tog dužnika, osim ako nova ovršna isprava nije primjenjiva na državnom području na kojem djeluje taj sudsak izvršitelj. Sudski izvršitelj u roku od tri radna dana od primitka ovršne isprave ili neposredno u slučajevima hitnog izvršenja mora provjeriti postoje li očiti razlozi za odbijanje ovršne isprave i pokretanje postupka izvršenja.

3.2 Glavni uvjeti

Ovršnu ispravu sudsakom izvršitelju za izvršenje mogu dostaviti tužitelj ili zastupnik tužitelja odnosno nadležno tijelo ili službenik koji su izdali ovršnu ispravu. Ako je dužnik fizička osoba, sudsak izvršitelj izvršava ovršnu ispravu u skladu s boravištem, mjestom rada ili mjestom na kojem se nalazi imovina te osobe. Ako je dužnik pravna osoba, sudsak izvršitelj izvršava ovršnu ispravu u sjedištu dužnika ili u mjestu na kojem se nalazi njegova imovina.

Ovršna isprava mora se dostaviti unutar roka zastare koji se primjenjuje na dostave. Ovršne isprave u skladu s presudama mogu se dostaviti za izvršenje u roku od pet godina od stupanja na snagu presude. Rok za dostavu ovršnih isprava u skladu s presudama koje su odmah izvršive započinje prvog dana nakon donošenja presude.

Ovršna isprava prihvata se za izvršenje kad tužitelj plati sudsakom izvršitelju administrativne troškove postupka izvršenja. Ovisno o finansijskoj situaciji tužitelja koji je fizička osoba, sudsak izvršitelj može ga oslobođiti plaćanja svih ili dijela troškova izvršenja, ili može odgoditi plaćanja do okončanja postupka izvršenja.

4 Predmet i priroda mjera ovrhe

Izvršne mjere uključuju:

naplatu iz sredstava i imovine ili vlasničkih prava dužnika

naplatu iz imovine i finansijskih sredstava dužnika koja drže druge osobe

zabranu prenošenja novca ili imovine ili izvršavanja drugih obveza za dužnika od strane drugih osoba

oduzimanje dokumenata kojima se potvrđuju dužnikova prava

naplatu iz plaće, mirovine, bespovratnih sredstava ili drugih prihoda dužnika

oduzimanje određenih predmeta iz presude od dužnika i prijenos tih predmeta tužitelju

upravljanje imovinom dužnika i upotreba prihoda u svrhu naplate

obvezivanje dužnika da provede ili ne provede određene radnje

prijeboj protupotraživanja

druge mjere utvrđene zakonom.

Istdobno je moguće primijeniti više izvršnih mjeru.

4.1 Koje vrste imovine mogu biti predmet ovrhe?

Ako je dužnik fizička osoba, naplata se može izvršiti iz sljedeće imovine:

Hipoteke i kolaterala ako naplata ide u korist hipotekarnog vjerovnika ili imatelja kolaterala

Novčanih sredstava, vlasničkih prava, vrijednosnih papira, nadnica, plaća, bespovratnih sredstava ili drugih prihoda ili pokretne imovine koja pripada dužniku
Nepokretne imovine koja pripada dužniku

Poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu dužnika ako je poljoprivreda njegova glavna djelatnost

Mjesta boravišta dužnika u kojem stanuje.

Ako je dužnik pravna osoba, naplata se može izvršiti iz sljedeće imovine:

Hipoteke i kolaterala ako naplata ide u korist hipotekarnog vjerovnika ili imatelja kolaterala

Novčanih sredstava, vlasničkih prava, vrijednosnih papira, proizvedene robe te druge pokretne i nepokretne imovine koja se ne upotrebljava izravno niti je prilagođena za izravnu upotrebu u proizvodnom postupku, uz iznimku administrativnih prostora

Ostale imovine

Nepokretne imovine potrebne za proizvodnju te sirovina i zaliha, strojeva, opreme i ostalih kapitalnih dobara koji se ne upotrebljavaju izravno u proizvodnji.

4.2 Koje su posljedice mjera ovrhе?

Izvršne mjere i postupci izvršenja razlikuju se ovisno o tome izvršava li se novčana ili nenovčana obveza te o tome naplaćuje li se dug iz novčanih sredstava, prihoda ili druge imovine dužnika.

Ako se izvršava novčana obveza i naplata je usmjerena izravno na dužnikova sredstva koja drži kreditna institucija, institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac, sudske izvršitelj poslat će tim institucijama putem informacijskog sustava o ograničenjima novčanih sredstava nalog za ograničavanje upotrebe dužnikovih sredstava ili za obvezno terećenje dužnikovih sredstava radi pokrića duga i troškova izvršenja.

Ako sudske izvršitelj utvrdi da novčana sredstva ili drugu imovinu dužnika drže treće strane (sudske izvršitelj ima pravo ishoditi tu informaciju, kao i informaciju o tome moraju li treće strane platiti dužniku novac ili prenijeti drugu imovinu na dužnika), ta se sredstva zapljenjuju.

Ako se izvršava novčana obveza i naplata je usmjerena na dužnikov prihod, sudske izvršitelj dostavit će ovršnu ispravu poslodavcu dužnika ili drugoj osobi koja dužniku daje plaću. Fiksni dio dužnikova prihoda oduzima se od dužnikove plaće i usporedivih naknada do potpunog povrata dugovanih iznosa.

Ako se izvršava novčana obveza i naplata je usmjerena na imovinu dužnika, imovina će se zapljeniti i prodati. Naplata ne može biti usmjerena na imovinu dužnika ako dužnik sudske izvršitelju dostavi dokaz o tome da se oduzimanjem zakonskog iznosa od dužnikova prihoda novac može vratiti u roku od šest mjeseci ili, kad je riječ o naplati iz posljednjeg mesta boravišta dužnika u kojem stanuje, u roku od 18 mjeseci. Naplata se može usmjeriti na mjesto boravišta dužnika u kojem stanuje samo ako je iznos koji se treba vratiti veći od 4000 EUR. Nakon što je za stan ili kuću izdan nalog za pljenidbu radi naplate dugovanih iznosa po računima za energiju, režje i ostale usluge, sud na zahtjev dužnika ili člana dužnikove obitelji može presuditi da se naplata ne može izvršiti iz posljednjeg stana, kuće ili dijela tog stana ili kuće koji je predmetnoj osobi potreban za život. Sud pritom može uzeti u obzir finansijsko stanje i interes djece, osoba s invaliditetom i skupina u nepovoljnem položaju.

Zapljena dužnikove imovine znači određivanje privremene zabrane ili ograničavanja vlasništva ili pojedinih elemenata vlasništva (upravljanje, upotreba ili prodaja) u pogledu imovine dužnika.

Zapljenu može provesti sud ili sudske izvršitelj.

Sud zapljenjuje imovinu na temelju odluke koja uključuje provedbu privremenih zaštitnih mjer. Novčana sredstva ne smiju se zapljeniti u iznosu većem od iznosa tražbine. Sud može opozvati takvu odluku na zahtjev predmetnih osoba ili, u određenim slučajevima, na vlastitu inicijativu. Ako je sud ispitao predmet i odbacio zahtjev, privremene zaštitne mjere ostaju na snazi do stupanja na snagu odluke suda, a ako se zahtjev ispuni nakon što sud primijeni privremene zaštitne mjere, te se mjere primjenjuju do provedbe odluke suda.

Sudske izvršitelj koji provodi odluku o izvršenju mora potpisati nalog za pljenidbu kad zapljenjuje imovinu dužnika. Sudske izvršitelj može opozvati nalog za pljenidbu samo ako je proveo zapljenu. Vrijednost dužnikove imovine koju je sudske izvršitelj zapljenio ne može znatno premašivati iznos potreban za pokriće iznosa koji se treba vratiti i troškova izvršenja.

Likvidacija imovine znači prisilna prodaja na dražbi zapljenjene imovine koja pripada dužniku ili davatelju kolateralu preko društava koja se bave prodajom ili pretvorbom imovine, prijenosom imovine na tužitelja ili prodajom imovine kupcu kojeg predloži dužnik, ili bilo koji drugi postupak likvidacije predviđen zakonom. Ovisno o razlogu zapljene i vrsti uključene imovine, zapljenjenu imovinu unovčuje sudske izvršitelj, uredi Nacionalne porezne inspekcije ili burzovni posrednici i društva koja se bave javnim trgovanjem vrijednosnim papirima, u skladu s postupkom utvrđenim zakonom.

Dužnikova nepokretna i ostala imovina registrirana u skladu sa zakonom čija je vrijednost veća od 2000 EUR te ostala pokretna imovina jedinične vrijednosti veće od 30 000 EUR unovčuje se na dražbi. Ostala se imovina može unovčiti na druge načine. Dražbovna prodaja provodi se elektroničkim putem.

Dužnik ima pravo prije početka dražbe pronaći kupca za imovinu koju treba prodati. Ako dužnik pronađe kupca za imovinu, imovina se prodaje tom kupcu.

Imovina se kupcu kojeg je pronašao dužnik može prodati za iznos koji nije manji od vrijednosti imovine navedene u nalogu za pljenidbu ili za niži iznos koji je dostatan za pokriće dugova i troškova izvršenja u cijelosti.

Likvidacijom zapljenjene imovine ukidaju se sve zaplijene te imovine.

Ako se ovršna isprava izdaje u pogledu protupotraživanja dužnika i vjerovnika, sudske izvršitelj izvršit će prijeboj iznosā u skladu s utvrđenim postupkom. Ako se prijebojem u skladu s utvrđenim postupkom može naplatiti čitav iznos, ne poduzimaju se druge izvršne mjere. Prijeboj se ne može primijeniti u postupcima povezanima s uzdržavanjem.

Zakonom su utvrđeni posebni zahtjevi koji se primjenjuju na izvršenje nenovčanih obveza.

Kad se izvršava presuda o prijenosu skrbništva nad djecom, sudske izvršitelj provodi izvršne mjere u prisutnosti osobe kojoj se dijete dodjeljuje i predstavnika tijela odgovornog za zaštitu prava djece. Mora se osigurati zaštita djetetovih prava.

Ako su tužitelju dodijeljeni određeni predmeti iz presude, sudske izvršitelj oduzet će dužniku te predmete i prenijeti ih tužitelju.

Samo se osobe navedene u ovršnoj ispravi mogu useliti u stambene prostore (ili deložirati iz njih) u skladu s presudom. Ako je potrebno, može se zatražiti pomoć policije.

Ako se ne izvrši presuda kojom se od dužnika zahtjeva provedba ili prekid određenih radnji koje nisu povezane s prijenosom imovine ili novčanih sredstava, sudske izvršitelj sastavit će obavijest u tu svrhu. Dokument se proslijede okružnom sudu u mjestu izvršenja, koji nalaže primjenu posljedica utvrđenih u presudi (tj. ako tuženik ne provede presudu u utvrđenom roku, tužitelj će imati pravo poduzeti radnje ili mijere kako bi se osigurao prekid radnji o trošku tuženika uz istodobnu naplatu potrebnih troškova od tuženika). Ako u presudi nisu utvrđene posljedice, sud će razmotriti pitanje izmjene načina izvršenja presude.

Ako samu tuženiku može poduzeti ili prekinuti radnje iz presude, a ne poštuje presudu, može mu se odrediti novčana kazna u korist tužitelja i utvrditi novi rok za izvršenje presude. Plaćanje kazne ne oslobađa dužnika od obveze poduzimanja ili prekidanja radnji iz presude.

4.3 Koliko dugo vrijede takve mjere?

Ovršne isprave u skladu s presudama mogu se dostaviti za izvršenje u roku od pet godina od stupanja na snagu presude. Rok za dostavu ovršnih isprava u skladu s presudama koje su odmah izvršive započinje prvog dana nakon donošenja presude. Ovršne isprave koje se odnose na vraćanje na posao mogu se dostaviti za izvršenje u roku od mjesec dana od prvog dana nakon donošenja presude.

Ovisno o konkretnoj presudi, ako su zatražena periodična plaćanja, dokumenti o izvršenju vrijede čitavo razdoblje za koje su dodijeljena plaćanja, a rok za njihovu dostavu za izvršenje započinje bilo kojeg datuma na koji istječe rok za plaćanje.

Mogu se odrediti posebni rokovi za izvršenje odluka službenika ili nadležnih tijela koje se mogu izvršiti u skladu s obveznim postupkom.

Ako se rok za dostavu ovršne isprave produlji zbog razloga koje sud smatra važnima, sud može obnoviti produljenje, osim u pogledu iznimaka predviđenih zakonom kad se rok ne može produljiti.

Izvršne mjere koje poduzima sudske izvršitelj ostaju na snazi sve dok ih sudske izvršitelj ne ukine. Ako se osporava zakonitost radnji sudske izvršitelja i sud utvrdi da je žalba osnovana ili djelomično osnovana, sud koji odlučuje o žalbi može poništiti poduzete mjere ili dio njih.

Zapljena imovine ili druge privremene zaštitne mjere koje je odredio sud ostaju na snazi sve dok ih sud koji ih je odredio ne opozove (zamijeni drugom mjerom) ili, kad je riječ o žalbi, dok ih ne poništi viši sud.

Likvidacijom zaplijenjene imovine ukidaju se sve zaplijene te imovine.

Vidjeti i odgovor na 3.2.

5 Postoje li mogućnost žalbe protiv odluke odođrenju takve mjere?

Žalba protiv radnji koje sudski izvršitelji poduzimaju u okviru postupka može se podnijeti najkasnije 20 dana od datuma kad je podnositelj pritužbe postao ili trebao postati svjestan poduzimanja ili odbijanja poduzimanja predmetne radnje, ali ne kasnije od 90 dana od datuma poduzimanja predmetne radnje. Žalba se podnosi sudskom izvršitelju, koji je mora ispitati u roku od pet radnih dana. Ako sudski izvršitelj odbije prihvati žalbu u cijelosti ili djelomično, ona se zajedno s nalogom sudskog izvršitelja proslijeđuje okružnom судu na području nadležnosti ureda sudskog izvršitelja.

Mjere koje je poduzeo sud može poništiti ili izmijeniti sud koji ih je poduzeo ili viši sud kad je riječ o žalbi.

6 Postoje li ograničenja ovrhe, posebno povezana sa zaštitom ovršenika ili rokovima?

Vidjeti i odgovor na 3.2.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Posljednji put ažurirano: 11/07/2022

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.